

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 30118/2023
11.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Новинско-издавачка установа „Хлас Људу“ Нови Сад, чији је пуномоћник Каран Дајана, адвокат из ..., против тужених АА из ..., ББ из ..., и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милошевић Драган, адвокат из ..., ради иселења, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1525/23 од 06.07.2023. године, у седници одржаној дана 11.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1525/23 од 06.07.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 61/2022 од 10.02.2023. године, исправљена решењем П 61/2022 од 30.03.2023. године, ставом првим и другим изреке, тужбени захтев је усвојен, па су обавезане тужене, да се у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења иселе и слободну од лица и ствари предају тужиоцу непокретност – двособан стан, површине 54 м², на адреси ..., ..., број зграде ..., број улаза ..., на четвртном спрату, број посебног дела 26, на парцели ... К.О. ..., власништво тужиоца (став 2 изреке). Ставом трећим изреке, обавезане су тужене да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 212.443,50 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Решењем Вишег суда у Новом Саду П 61/2022 од 30.03.2023. године исправљена је наведена пресуда само у погледу износа који је досуђен на име трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1525/23 од 06.07.2023. године, жалба тужених се одбија, па се пресуда Вишег суда у Новом Саду П 61/2022 од 10.02.2023. године, исправљена решењем истог суда П 61/2022 од 30.03.2023. године, потврђује. Одбија се и захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против пресуде пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1525/23 од 06.07.2023. године, тужене су благовремено преко пуномоћника из реда адвоката, изјавиле ревизију, због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка.

Врховни суд је испитао побијану другостепену пресуду у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. Гласник РС“ бр. 72/11...са изменама) и утврдио да ревизија тужених није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда из тачке 12 овог члана на коју се указује ревизијом не може бити ревизијски разлог (члан 407. Закона о парничном поступку).

У поступку је утврђено да сада пок. ГГ, рођен ...1940. године, је био запослен у НИШРО „Обзор“ ООУР „Хлас Људу“, касније НИУ „Хлас Људу“. Дана 06.03.1989. године закључен је уговор о коришћењу стана између Самоуправне интересне заједнице становања Града Новог Сада, с једне стране, и ГГ, као станара, с друге стране. Уговор је закључен на основу решења НИШРО „Обзор“ ООУР „Хлас Људу“ од 18.01.1989. године којим ГГ дат на коришћење стан који се налази у ..., улица ..., број ..., улаз ..., спрат ..., стан број ... површине 48 м². У уговору је наведено да осим стана, станар има право да користи у згради шупу, сушионицу и засебне просторије. Станар је у обавези да плаћа станарину у уговореном износу и то до 10. у месецу, почев од 18.01.1989. године. Уговор је закључен на неодређено време.

У предметном стану је живео ГГ, без чланова породице и то током радне недеље, јер је радио у Новом Саду код тужиоца као ..., док је викендом одлазио у ... где је живела његова супруга АА, овде тужена првог реда са њиховом децом ББ, туженом другог реда и ВВ, туженом трећег реда. У стан је повремено долазила његова супруга, овде тужена првог реда, заједно са ћеркама, туженим другог и трећег реда. Садашња адреса стана који је био предмет уговора о коришћењу, је ... Правни претходник тужила ГГ је 15.03.2001. године тужиоцу поднео захтев за откуп предметног стана. Тужилац је дописом од 20.03.2001. године известио сада пок. ГГ која документација је неопходна да се преда, како би могао да се реализује његов захтев. ГГ је 11.04.2001. године доставио додатну документацију, али иста није била уредна о чему га је тужилац обавестио дописом од 12.04.2001. године, у којем је наведено да уколико не достави тражене податке (потврду о пребивалишту за чланове његовог породичног домаћинства, као и потврду да он или чланови његовог породичног домаћинства не поседују други одговарајући стан у смислу Закона о становању на територији општине Ковачица у којој је имао пребивалиште до 13.03.2001. године), сматраће се да захтев за откуп није потпун и исти ће бити одбијен. ГГ није доставио тражену документацију, па га је тужилац 24.04.2001. године обавестио да не поседује доказе да исти испуњава услове за откуп стана предвиђене Законом о становању, те да је исти обавештен да по његовом захтеву за откуп стана не могу да одлуче.

Након тога, ГГ је због текућих здравствених тегоба био лечен, да би преминуо 22.02.2012. године. После његове смрти у овом стану један период је боравила тужена другог реда, ћерка ББ и то у периоду док је студирала. Повремено је долазила и тужена првог реда АА. Након смрти ГГ у овом стану је живео његов унук, син тужене другог реда, ДД у периоду док се школовао од 2013. до 2018. године, а од 2016. године у овом стану живи ВВ, ћерка тужене трећег реда, и ББ, рођена сестра ДД. Кључеве од стана су унуцима ГГ предале тужене. Тужена другог реда долази да чисти стан, крчила га је,

мењала намештај. Тужена трећег реда у овом стану проводи викенде и лето, а повремено борави и тужена првог реда.

Наследници иза пок. ГГ, овде тужене, су првобитно мислиле да је ГГ за живота откупио предметни стан, али провером у катастру непокретности, а ради спровођења оставинског поступка иза пок. ГГ, сазнају да се исти води на име тужиоца као његова својина, па се тужена другог реда обратила тужиоцу ради прибављања информације о томе да ли је предметни стан откупљен, и том приликом је обавештена, да ГГ није откупио предметни стан, те да из тог разлога овај стан не може бити предмет оставинског поступка иза пок. ГГ.

У оставинском поступку вођеном иза пок. ГГ, Основни суд у Панчеву, Судска јединица у Ковачици је 29.05.2012. године донео решење о наслеђивању, те су за наследнике проглашене овде тужене. Предметни стан није био предмет наслеђивања.

Тужена ББ је 01.06.2012. године предала обавештење тужиоцу, са надом да ће потписати уговор о даљем коришћењу стана, као закупац, а 29.06.2012. године је упутила захтев тужиоцу да јој предочи под којим условима и на који временски период могу да узму стан у закуп. Тужилац је, као одговор на овај захтев, туженој другог реда упутио допис од 24.07.2012. године у којем је навео који су услови за закључење уговора о закупу. Међутим, тужене, никада нису закључиле уговор о закупу предметног стана, те исте тужиоцу уопште ни не плаћају закупнину за овај стан, нити било какву накнаду за коришћење стана.

У изводу из листа непокретности број ... к.о. ..., на двособном стану који се налази на парцели број ..., број зграде ..., улаз број ..., број посебног дела ..., површине 54 м², као власник, у целости, уписан је тужилац.

Тужилац није никада узнемиравао тужене у државини предметног стана све до 04.05.2018. године када им је упутио опомену пред тужбу, позивајући их да се иселе из предметног стана закључно са 04.06.2018. године. Тужене су ову опомену примиле 07.05.2018. године, нису поступиле по истој и налазе се у поседу стана.

Тужене редовно плаћају трошкове за комуналне услуге, док тужиоцу не плаћају закупнину за овај стан, нити било какву накнаду за коришћење стана.

Полазећи од напред наведених утврђених чињеница, нижестепени судови су донели одлуку у складу са одредбом члана 37. Закона о основама својинскоправних односа, којом се усваја тужбени захтев тужиоца и обавезују тужене да се иселе и предају посед предметне непокретности, ослобођене од лица и ствари.

Врховни суд налази да је побијана одлука донета правилном применом материјалног права.

У ревизији се понављају разлози који су изнети и у жалби, а које је другостепени суд ценио и правилно оценио да су неосновани. Ревиденти у суштини истичу да исељене из предметног стања, њих би довело у положај бескућника, с обзиром да на

други начин немају решено стамбено питање и сматрају да право на дом мора у конкретном случају уживати правну заштиту.

Врховни суд прихвата став другостепеног суда да туженима није повређено право на дом. Европски суд у својим одлукама заузео је став да обавезивање неког лица на исељење из стана представља мешање у његово право на поштовање дома. Такво становиште заузео је и Уставни суд у својим одлукама. Полазећи од тога да је, сагласно одредби члана 16. став 2. Устава, Европска конвенција саставни део правног поретка Републике Србије и да се непосредно примењује, другостепени суд је узимајући у обзир утврђено чињенично стање, правилно закључио да није дошло до повреде права из члана 8. Европске конвенције. Другостепени суд је имао у виду да је мешање у право на поштовање дома несумњиво било усмерено на постизање легитимног циља, а то је заштита права својине тужиоца. Овде је, дакле, реч о два супротстављена приватноправна интереса. Тужилац ће исељењем тужених из спорног стана моћи да ступи у посед своје имовине, што је легитимни циљ мешања у право на поштовање дома. По питању сразмерности између мешања у право на поштовање дома и постигнутог (легитимног) циља, правилно другостепени суд сматра да се не може занемарити да су тужене правне следбенице носиоца станарског права које су живеле у ... и да су само повремено долазиле у ... у спорни стан.

Врховни суд прихвата и закључак другостепеног суда да тужене не могу уживати заштиту која је Законом о становању била прописана за решавање стамбених потреба, па је исељење тужених, било неопходно да би тужилац као власник своју имовину вратио у посед. Право на дом јавља се само у ситуацији када неко лице себи не може да обезбеди никакве услове становања. То значи да чак и да су тужене дуго времена провеле у наведеном стану, та чињеница није сама за себе довољна да им се по том основу и призна право на дом, тим пре што наведени стан не представља њихов центар животног збивања, нити су га оне сматрале својим домом. Исто тако, чињеница да тужилац дуго толерише овакво стање није довољна за признавање права на дом. У овом случају, тиме што није благовремено реаговао, тужилац је и омогућио туженима не само да у дужем периоду користе стан без икаквог основа већ и да у том периоду имају решено стамбено питање, када се налазе ван места свог пребивалишта.

На основу свега изложеног, тужилац као власник предметног стана, који тужене користе без правног основа, има право да тражи да се тужене иселе из стана и да му предају у посед имовину.

Другостепени суд је дао јасно образложење у побијаној претуди због чега су неосновани наводи тужених да поступак о откупу стана није окончан и да тужене нису изгубиле право да користе стан нити изгубиле право на откуп. То образложење у целини прихвата и ревизијски суд, јер је засновано одредбама Закона о становању, те нема потребе да се исто понавља.

С обзиром да не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози на које суд пази по службеној дужности, Врховни суд је на основу процесног овлашћења из члана 414. Закона о парничном поступку, одбио као неосновану ревизију тужених.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић